

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIANSKI**

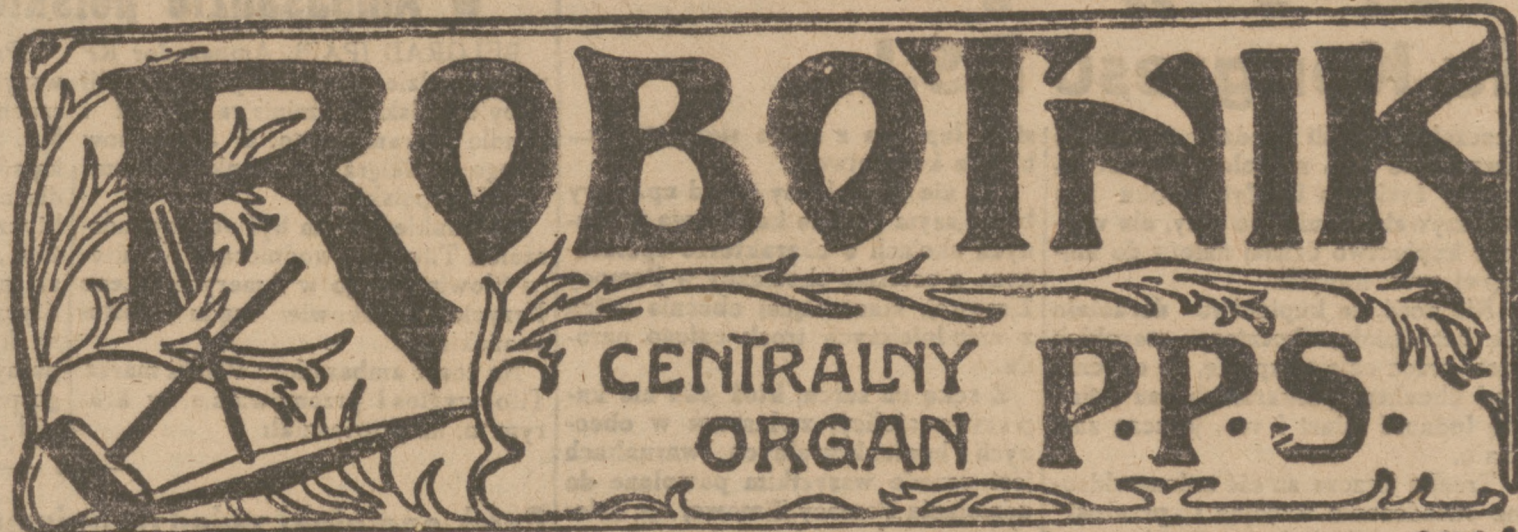
REDAKCJA

przyjmuje interesantów
od godz. 12 do 2 popołudniu

ADMINISTRACJA

czynna od godziny 8 do 18

Konto w Banku „Społem”
Oddz. w Warszawie Nr. 195
Konto w P. K. O. Nr. 1-980

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

Redakcja i Administracja:
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 121

Redaktor naczelny 8.85-01
Sekretarz redakcji 8.85-02
Redakcja miejska 8.85-06
Administracja 8.85-04
Drukarnia 8.85-05

Wolne wybory

Krajowa Rada Narodowa uchwaliła na ostatniej sesji następujący wspólny wniosek klubów poselskich PPS i PPR:

„W związku ze zbliżającymi się wyborami do Sejmu, który ustali również nowe podstawy konstytucyjne Państwa Polskiego, zachodzi konieczność opracowania ordynacji wyborczej, opartej na zasadach powszechności, równości, bezpośredniości, tajności, proporcjonalności, uwzględniającej głęboką zmianę ustrojową i terytorialną Państwa. Należy podjąć posłowie członkowie Klubów Poselskich Polskiej Partii Socjalistycznej i Polskiej Partii Robotniczej wniosek o wyłonienie przez Krajową Radę Narodową Nadzwyczajnej Komisji w składzie 30 posłów, których wyznaczą Kluby Poselskie za pośrednictwem Konwentu Seniorów, do opracowania projektu ordynacji wyborczej z określeniem komisji terminu najpóźniej do dnia 31 marca 1946 r. dla wykonania powyższego zadania”.

Powszechne, równe, bezpośrednie, tajne, proporcjonalne — takie, jakich Polska przedwojennowa, sanacyjna, nie miała, — będą wybory, w których cały Naród polski z pewną swobodą decyzji ustali ramy swego życia państwowego.

Nawiązując do podstawowych zasad pierwszej po wojnie światowej ordynacji wyborczej w Polsce Niepodległej, klasa robotnicza domaga się pewnych jednocześnie poprawek uwzględniających głębokie zmiany ustrojowe i terytorialne Państwa. Chodzi przede wszystkim o to, iż ewolucja życia gospodarczego, społecznego i politycznego na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza wyzwoliła w Narodzie uśpione siły, których niewątpliwym wpływem na kształtowanie się naszej rzeczywistości powinien obecnie znaleźć wyraz w zapewnieniu im bezpośredniego wpływu na bieg spraw państwowych.

Tymi potężnymi, nowymi czynnikami są w pierwszym rzędzie związki zawodowe, stojące na straży interesów klasy robotniczej, jest z kolei Samopomoc Chłopska — coraz bardziej organizacyjnie udoskonalający się związek zawodowy wsi polskiej, jest spółdzielczość, normująca wymianę dóbr na podstawie zasad społecznych, są nimi demokratyczne organizacje społeczne, jest młodzież, która w ogniu walk zdała egzamin dojrzałości i upomina się o przyznanie jej pełnych praw wyborczych. Wszystkie te czynniki, tworząc wraz z partiami politycznymi harmonijnie działający mechanizm życia narodowego, muszą mieć w nowej ordynacji zagwarantowany wpływ na ukształtowanie się ciała ustawodawczego, odpowiedni do ich roli i wkładu w dzieło tworzenia państwa.

W ten sposób formułując swe postulaty odnośnie sposobu przeprowadzenia wyborów, polska klasa pracująca przez postawienie konkretnego wniosku przystępuje szczerze i zdecydowanie do przedwyborczych prac przygotowawczych. Komisja Poselska w tych dniach rozpocznie swą działalność. Wrocie klas i robotnicze elementy ustawały przez jakiś czas w mówie opinii publicznej, że partie demokratyczne uмышленie zlekceważą z wyborami, że klasa robotnicza do wyborów dopuścić nie chce. Wniosek posłów robotniczych, konsekwentnie realizowany, jest najlepszym zaprzeczeniem tej oszczerczej kampanii.

Jest on również odpowiedzią na innego rodzaju zarzuty: niektórzy chcą widzieć w projekcie stworzenia wspólnego bloku wyborczego stronnictwo demokratycznych zamach na swobodę wyborczą, zamach organizowany przez klasę robotniczą. Stawiając wniosek odnośnie ordynacji wyborczej równoległe z propozycją bloku wyborczego, partie robotnicze podkreślają, iż blok wyborczy w niczym nie narusza zasad ordynacji pięcioprzymiotnikowej — zasad, które są podstawą swobód demokratycznych, o które zawsze walczył polski lud pracujący i na których strażą jest obecnie zdecydowany stać wiernie i niezlomnie.

L. Zajczkowska.

Rząd trzech partii

tworzy się we Francji

PARYŻ PAP. Oficjalnie podano do wiadomości, iż trzy główne partie — komunistki, socjaliści i Ruch Republikańsko-Ludowy — postanowiły uworzyć rząd koalicyjny.

PARYŻ PAP. Przemawiając przez radio paryskie, nowoobрани premier francuski, Feliks Gouin oświadczył: „Podjąłem się zadania, nałożonego na mnie przez Zgromadzenie Konstytucyjne, celem spełnienia mego obowiązku wobec idei republikańskiej Francji. Obowiązkiem naszym jest poświęcić dla ojczyzny nie tylko nasze życie, ale nawet naszą popularność.

Mam nadzieję, że partie polityczne i poszczególne jednostki zdobędą się na to, aby wykazać odwagę i powagę w obecnej sytuacji Francji. Pod tym warunkiem podjąłem się trudnego zadania, które mogę wypełnić tylko wówczas, jeżeli znajdę pełne

poparcie i zrozumienie. Tylko takim ludzkiem i takim partiami, które słońca na odpowiednim poziomie, powierze odpowiedzialność rządzenia.

Nigdy jeszcze w całej historii Francji decyzje, które trzeba było podjąć, nie były tak poważne i odpowiedzialne jak w chwili obecnej”.

PARYŻ PAP. Na posiedzeniu fakcji parlamentarnej francuskiej partii radykalnej, na której czele

stoi b. prem'er Herriot, postanowiono nie brać udziału w nowym rządzie PARYŻ PAP. Georges B'dault, francuski minister spraw zagranicznych, pozostanie prawdopodobnie na swym stanowisku.

LONDYN PAP. Trzy główne francuskie partie polityczne — komunistki, socjaliści i Ruch Republikańsko-Ludowy — osiągnęły porozumienie w sprawie zerwania stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią.

Rada Społeczno-Gospodarcza ONZ

LONDYN (PAP). 23 bm. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Społeczno-Gospodarczej, która po Radzie Bezpieczeństwa jest jedną z najważniejszych instytucji, ustanowionych przez ONZ. Celem tej Rady jest uwo-

żenie na całym świecie takich warunków gospodarczych i społecznych, które by usunęły ze stosunków międzynarodowych przyczyny wojny. Przewodniczącym został obrany delegat hinduski, Mudaliar.

Komisja energii atomowej

powołana do życia przez Organizację N.Z.

LONDYN PAP. Plenarne posiedzenie Zgromadzenia ONZ owożyl delegat Ekwadoru dr. Viter Lafroncie, przedstawiając sprawozdanie komisji spraw politycznych i bezpieczeństwa, zalecające utworzenie komisji kontroli energii atomowej. Następnie zabrał głos minister Byrnes, a po nim przewodniczący delegacji radzieckiej Wyszyński, który przemawiał po rosyjsku.

Delegat Polski, min. Modzelewski, oświadczył, że Polska popiera wniosek utworzenia komisji kontroli energii atomowej. Min. Modzelewski podkreślił, że wszystkie państwa powinny wymieniać między sobą wiadomości o wynalazkach i odkryciach naukowych. Rezultaty tych wynalazków powinny być używane jedynie dla dobra ludzkości.

Delegat Francji Paul Bouncour wyraził nadzieję, że zebranie komisji kontroli energii atomowej odbędzie się w najbliższym czasie, co przyczyni się do usunięcia obaw ludzkich w związku z niebezpieczeństwem niewłaściwego użycia energii.

LONDYN PAP. Byrnes wygłosił na plenarnej sesji Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych przemówienie w sprawie utworzenia komisji kontroli energii atomowej. Byrnes oświadczył m. in. „Wygraliśmy wojnę przeciwko agresji i tyranii, walcząc z rżem, obecnie musimy zbudować pokój pracując razem.

Wiedza nie może być monopolizowana przez żadne państwo. W wielu krajach uczeni robili doświadczenia na polu energii atomowej, jeszcze zanim wojna wybuchła. Stany Zjednoczone koszt'em 2 miliardów dolarów posunęły badania tak daleko, iż mogły zapewnić wolność narodom, które o nią walczyły.

Problemy, które wyloniły się na

skutek odkrycia energii atomowej i innych sił wywołujących masowe zniszczenie, nie mogą być rozwiązane przez jedno państwo. Odpowiedzialność ciąży na wszystkich państwach. Musimy zrozumieć, że w obecnym atomowym wieku w naszym wspólnym interesie leży obrona pokoju i usunięcie możliwości konfliktów.

Sprawa pokoju wymaga wspólnego działania. Energia atomowa musi być użyta dla dobra ludzkości, a nie dla jej zniszczenia. Musimy dbać o to, aby świat przestał się zbroić, musimy dbać o to, aby traktaty z państwami, które nie ze swej woli znalazły się po stronie państw osi, zostały jak najszybciej zawarte, a wojska okupacyjne wycofane. Musimy zacząć pracować razem.

Walczyliśmy razem za wolność, teraz musimy się starać okazać godnym tej wolności, którą zdobyliśmy.”

LONDYN PAP. Rezolucja o utworzeniu komisji do spraw energii atomowej została jednogłośnie uchwalona przez Generalne Zgromadzenie, Głosowano za pomocą podniesienia ręki. Przewodniczący Spaak, oświadczył: „47 państw wyraziło swoją zgodę na utworzenie komisji, która uczyni tajemnicę energii atomowej dostępna dla całego świata”.

LONDYN PAP. We czwartek sekretarz stanu Byrnes opuścił Londyn, aby powrócić do Stanów Zjednoczonych.

Przed odjazdem minister Byrnes odbył krótką konferencję w kulisach Westminster Hall z Wyszyńskim.

Niemcy muszą oddać zagrabione mienie

LONDYN (PAP). Na ostatnim posiedzeniu sojusznicznej Rady Kontroli zostały omówione zasady, według których ma nastąpić zwrot zagrabionej przez Niemców własności sojuszników w czasie okupacji. Zwrócone zostaną przedmioty, które znajdowały się w krajach sojusznicznych do czasu okupacji, później zaś zostały za-

brane siłą przez nieprzyjaciela. Zwrócone zostaną również przedmioty wyprodukowane podczas okupacji i zabrane siłą przez nieprzyjaciela. Zwrócona własność której właścicieli nie będzie można odnaleźć, zostanie zwrócona sojusznikom jako część odszkodowań niemieckich.

Szwecja nie będzie przyjęta do Organizacji Narodów Zjednoczonych

LONDYN. W kołach zbliżonych do ONZ żywo komentowana jest sprawa przystąpienia Szwecji do Or-

ganizacji Narodów Zjednoczonych. Wyjaśnić to się niedawno, że rząd brytyjski doradził Szwecji, by nie wniosła sprawy swego przystąpienia do ONZ na pierwszej sesji, lecz by oczekiwała przynajmniej do sesji późniejszej, która ma odbyć się na wiosnę. Szermierzem sprawy szwedzkiej stał się delegat meksykański. Delegaci wielkich mocarstw przekonali jednak Meksykanczyków, że wniesienie tej sprawy nie jest w tej chwili pożądane.

Jak wiadomo, podczas konferencji w San Francisco zapadła uchwała, że do ONZ przystąpią będą tylko te państwa, które zerwały stosunki z państwami „osi”. Ponieważ Szwecja tego nie uczyniła, więc — narazie przynajmniej — do ONZ przyjęta nie będzie.

— W Paryżu krąży pogłoska, że Leon Blum będzie mianowany ambasadorem Francji w USA.

Jakie państwa nie uznają rządu generała Franco

LONDYN (PAP). Podczas debaty w Izbie Gmin, min. Bevin oświadczył, że rząd W. Brytanii odnosi się nieprzychylnie do hiszpańskiego rządu gen. Franco, który udziela azylu wrogom ludzkości.

Deputowany mjr Wilkes stwierdził, że wiele państw, jak Związek Radziecki, Chiny, Belgia, Holandia i Norwegia, nie uznają rządu gen. Franco, i żądał, aby polityka brytyjska względem Hiszpanii uległa zmianie w tym samym kierunku (dodajmy od siebie, że Polska również nie nawiązała stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią faszystowską).

Rząd Brytyjski przedłożył Izbie Gmin projekt prawa o wprowadzeniu kontroli nad inwestycjami. Prawo to będzie miało na celu stosowanie kontroli nad udzielaniem pożyczek i wypuszczeniem akcji.

Komisja Spraw Zagranicznych K.R.N.

Biuro Prezydialne Krajowej Rady Narodowej zawadami, że posiedzenie poselskiej Komisji Spraw Zagranicznych odbędzie się w sobotę dnia 26 stycznia 1946 r. o godzinie 10, w sali Domu Poselskiego, przy ul. Wiejskiej 4.

Interesujący „sejmik” w cieniu Kongresu P.S.L.

Dość niepostrzeżenie odbył się w stolicy „sejmik” kupiectwa warszawskiego, dość niepostrzeżenie; w czasie bowiem, kiedy obradował jednocześnie Kongres P.S.L.

Sprawozdanie z obrad, przynajmniej dotychczas, zamieściła tylko „Gazeta Ludowa”.

Tymczasem „Sejmik” w pełni służy na to, aby go Kongres P.S.L. nie zasłaniał.

Wydobądźmy tedy ten ciekawy ze wszech miar „sejmik” na światło dzienne, ku pewnej przestrożce całego społeczeństwa.

„Sejmik” wypełniono oczywiście badaniem nad... cęzkim losem kupiectwa.

„Gazeta Ludowa” pisze:

„We wszystkich przemówieniach podkreślano trudności finansowe i specjalne, terenowe, narzekano na nieadekwatne ustosunkowanie się miejscowych „dyktatorów” w postać urzędników skarbowych, którzy ustalają we własnym zakresie b. często wskazania, nie mające żadnej podstawy prawnej. Kupiectwo bierze wydatny udział w odbudowie Polski, lecz nie może często nastarczyć na coraz to nowe ciężary podatkowe, nakładane teraz nawet przez Rady Miejskie dla ulżenia a doli nauczycielstwa i innym potrzebującym światła pracy. Szczególnie uzależnienie otrzymania kart rejestracyjnych od różnych wpłat jest rujnącące dla mniejszych kupców prowincjonalnych.”

Oto istotna myśl przewodnia kupiectwa: kupiectwo jest... biedne, ciężary podatkowe są dla niego... za duże, szczególnie bolesne są świadczenia na... oświatę i ubezpieczenia społeczne, pomóżcie tedy kupiectwu przez... ulgi podatkowe, zwłaszcza nie zmuszać do płacenia na rzecz ulżenia doł. nauczycielstwa i innym potrzebującym światła pracy.

Specjalnie złośliwe jest to ostatnie zdanie, jakoby kupiectwo nie wiedziało, że ponoszone przez nie świadczenia, naszym zdaniem zbyt przesadnie skromne, nie są wcale... jałmużną dla „potrzebujących”, ale normalnym obowiazkiem obywatelskim na rzecz państwa.

A więc bunt podatkowy! Ale to jeszcze nie koniec!

Jednocześnie bowiem „sejmik” przemycy jeszcze inną myśl, na pozór niewinną, a mianowicie:

Jeżeli „niższe czynniki administracji państwowej w swej gorliwości znieszkalciają idee przewodnią zaleceń władz wyższych i nie wykazują zrozumienia dla sprawy kupiectwa”, to dzieje się to głównie... „z pewnego rozgórczenia świata pracy jeszcze złe uposażonego, którego nie stać na dożywianie i ubieranie się wobec wysokich cen na wolnym rynku”.

Inaczej mówiąc, „sejmik” ma le widziałyby podwyżkę płac świata pracy, podwyżkę tę bowiem sam by pożari przez dalszą podwyżkę cen na wolnym rynku, natomiast dopiero prawdopodobnie inflacja otworzyłaby dla kupiectwa pełną możliwość rozwoju.

Rozmawianie z punktu widzenia kupiectwa wcale nie ogłupie. I nie dziwimy się, że takie właśnie pobożne życzenia „sejmik” sobie wyraził.

Natomiast niebawem są: tupet i

beczelnosc, jeśli chodzi o publiczne narzekanie na... niedolę kupiectwa, aloby życie na każdym kroku nie wskazywało, iż nie kto inny, ale właśnie kupiectwo dzisiaj należy do najepiej sytuowanych.

Nie dość, że kupiectwo dorabialo się bezlitośnie, kosztem szerokich mas, przez całą okupację, że obecnie pod obuchem paskarskich cen uginą się ludność miast i wsł, jeszcze za... mało.

Trzeba jeszcze zaćś zlenawidzone świadczenia socjalne i „przerost” podatków. Niechaj rozwija się „prawdziwa” inicjatywa prywatna. Rozbudowujmy handel, nie pod kątem interesów państwa, ale z myślą o napychaniu kieszeni paskarskich „bohaterów” wojny.

Wolne żarty, panowie! Prawdziwy śmiech wreszcie bierze kiedy czytamy:

„...kupiectwo bierze wydatny udział w odbudowie Polski”, „...gdymy nie inicjatywa prywatna, Warszawa nie wyglądałaby tak jak dzisiaj...”

Owszem, powstają masowo lukusowe sklepy, urządzane kosztem setek tysięcy a nawet kosztem milionów złotych, za budowę których płaci jednakże... społeczeństwo w po-

staci kupienia z niego skóry prze... biedne kupiectwo.

Ale nie śtyzelśmy dotąd np. o wybitniejszym udziale kupiectwa w różnych akcjach o charakterze społecznym, a ostatnio chociażby w Pomocy Żmowej, stanowiącej obecnie jedną z najliczniejszych trok całego narodu.

Z ręką na sercu, któż jeśli nie kupiectwo stolicy, zwłaszcza w obecnych koniunkturalnych warunkach jest przede wszystkim powołane do udzielania Pomocy Żmowej np. dzieciom ze zniszczonych przez wojnę powiatów.

Takie są oto bardziej interesujące wypowiedzi, jak e poczynił „sejmik” kupiectwa warszawskiego.

Wydobyliliśmy tedy „sejmik” z cienia Kongresu P.S.L. na pełne światło dzienne, celem wykazania, iż reakcyjne tradycje kupiectwa nie uległy zmianie i że konieczna jest wyjątkowa czujność, aby kupiectwo zawróciło jednakże dobrowolnie, albo pod przymusem z drogi, z której wbrew istotnym interesom świata pracy dotąd zejść nie chce i, aby zakres wyznaczony mu w ramach inicjatywy prywatnej zrozumiałe wreszcie należycie. (s.)

Amerykański wywiad zagraniczny

WASZYNGTON. Prezydent Truman opracował instrukcje dla centralnej organizacji wywiadu, która ma powstać w Waszyngtonie w celu rozszerzenia działalności amerykańskiego wywiadu zagranicznego. Dyrektor generalny zostanie mianowany przez prezydenta i ministrów spraw wojskowych i marynarki. Zadaniem jego będzie uzgodnienie planów i rozwiniecie działalności zagranicznej.

nej. Zostanie mu przydzielony osobisty delegat prezydenta.

Harriman odleciał do Waszyngtonu

MOSKWA PAP. Po odbyciu konferencji z Generalissimusem Stalim ambasador Stanów Zjednoczonych w Związku Radzieckim Averell Harriman opuścił we czwartek Moskwę i udał się samolotem do Waszyngtonu.

Wielka Brytania nie obawia się faszyzmu

LONDYN PAP. Na posiedzeniu Izby Gmin deputowani socjalistyczni Driberg i Beswick wnieśli interpelację w sprawie propagandy faszystów.

skiej w W. Brytanii i zażądali wprowadzenia ustawy, zabraniającej uprawiania propagandy rasistowskiej. Minister spraw wewnętrznych Chuter Ede oświadczył, iż rząd brytyjski zasłania się nad tym, jakie należy zastosować metody w celu zwalczania faszyzmu. Jednocześnie jednak pragnie on przekonać świat, że W. Brytania nie ma powodu do obawy rozszerzenia się w kraju faszyzmu. W razie konieczności rząd zwróci się do Izby z żądaniem udzielenia mu obszernych pełnomocnictw w walce z faszyzmem.

Kiedy odbędą się wybory w Niemczech

BERLIN (ZAP). Przedstawiciel brytyjskiej władz okupacyjnych w Berlinie oświadczył na konferencji prasowej, że wybory w Niemczech powinny odbyć się dopiero wówczas, gdy spełnione zostaną wszystkie warunki odbudowy Niemiec na podstawach demokratycznych, przy czym odnowa Niemiec winna wyjść z łona samego społeczeństwa, a nie być narzucona z góry.

Posel Meksyku w Belwederze

24 stycznia przybył do Belwederu posel nadzwyczajny Stanów Zjednoczonych Meksyku Joublane-Rivas, celem złożenia listów uwierzytelniających Prezydentowi Bierutowi.

Podczas uroczystości, która się odbyła w obecności Ministra Rzymowskiego. Posel wygłosił przemówienie w języku polskim.

Prezydent Bierut, przyjmując z rąk posła Meksyku listy uwierzytelniające, odpowiedział. Po części oficjalnej Prezydent Bierut zatrzymał posła meksykańskiego na serdecznej rozmowie w swoich apartamentach.

W kilku wierszach

— Stanom Zjednoczonym grozi strajk 215 tysięcy kolejarzy. Związek pracownikó kolejowych oświadczył, iż większość członków związku głosowała za zaprzestaniem pracy.

— Na wyspie Jawa wyniki nowo starcia między wojskami brytyjskimi i malarakim. Wojska brytyjskie i indyjskie odparły atak Indonezyjczyków na kostry w pobliżu Batawii.

— Światowa federacja młodzieży demokratycznej, która reprezentuje 30 milionów młodzieży z 64 państw, sądziła dopuszczanie swego przedstawiciela do straż ONZ z głosem doradczym

Marsz. Tito przemawia w Ambasadzie polskiej w Belgradzie

BELGRAD (PAP). Ambasador RP w Belgradzie, Wende wydal z okazji pobytu polskiego ministra żeglugi i handlu zagranicznego, dr Jedrychowskiego w Belgradzie, bankiet w ambasadzie polskiej.

Na bankiecie tym był obecny marszałek Tito, przewodniczący Komitetu Słowiańskiego w Ameryce, Leon Krzycki, członkowie rządu jugosłowiańskiego.

Na toast ambasadora polski marsz Tito wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział:

„Pragnę, by naród polski osiągnął wszystko, do czego dążył w najcięższych nawet chwilach swej historii. My, Jugosłowianie patrzymy z wielką sympatią na naród polski i nie jest dla nas obójtny rozwój sytuacji politycznej w Polsce. Będziemy szczęśliwi, gdy stwierdzimy, że naród polski przezwyciężył swe trudności polityczne i stworzył silny fundament, na którym będzie mógł oprzeć swój pełny demokratyczny, kulturalny i gospodarczy rozwój. Niech żyje naród polski!”

Coś angielski zwiędził Uniwersytet Powszechny TUR

Dr Foster Andersen, członek Izby Gmin i wielki przyjaciel narodu polskiego zwiędził w Warszawie e szereg szkół dla dorosłych.

Dr Foster Andersen, który rozumie

po polsku, przysłuchiwał się z zainteresowaniem wykładom na obu oddziałach UP oraz uwagom słuchaczy, garnących się z zapalem do wiedzy mimo ciężkich warunków. Prócz tego zebrał informacje o pracy UP. Wyraził on żywe zadowolenie z nawiązania bezpośredniego kontaktu z naszymi instytucjami oświatowymi w ogóle, a z UP w szczególności.

Labourzyści żywią sympatię dla wolnego narodu włoskiego

LONDYN (PAP). W wyniku w zytu w Anglii wicepremiera włoskiego, sekretarza generalnego włoskiej partii socjalistycznej, Piora Nenni oraz redaktora centralnego organu socjalistycznego „Avanti”, Ignazio Silone, brytyjska Partia Pracy wydała o-

świadczanie, które brzmi jak następuje:

„Brytyjska Partia Pracy żywi głęboką sympatię dla narodu włoskiego, który znajduje się w okresie rekonwalescencji po długiej chorobie faszysmu. Wolne wybory są najlepszą drogą, przez którą Włochy będą mogły wejść do wspólnoty demokratycznej wspólnoty narodów. Partia Pracy jaktajoszej pojęcia odnowioną działalność neofaszystów we Włoszech i będzie się starała wszelkimi sposobami zdemokratyzować społeczeństwo włoskie.”

Podczas rozmów zwrócono specjalną uwagę na odbudowanie międzynarodowej współpracy między socjalistami.

Ubezpieczenia społeczne w Anglii

LONDYN PAP. Rząd Partii Pracy wniósł do Izby Gmin projekt ustawy o ubezpieczeniach społecznych. Ustawa oparta jest na zasadach opracowanych przez słynnego ekonomistę brytyjskiego Beveridge’a.

Projekt przewiduje ubezpieczenia chorobowe i odbezrobocia, ochronę macierzyństwa, pomoc dla wdów i sierot, renty dla starców oraz emerytury.

Oświadczenie min. Rzymowskiego o mordach politycznych w Polsce

Minister Spraw Zagranicznych ob. W. Rzymowski przyjął korespondenta PAP-u, któremu oświadczył, co następuje:

W czasie debaty w brytyjskiej Izbie Gmin deputowany konserwatywny Severy wniósł interpelację w sprawie wypadków morderstw politycznych, jak e zdarza się w Polsce.

W odpowiedzi na tę interpelację brytyjski minister Spraw Zagranicznych Bevin oświadczył, że za epokojony jest poważnie lością morderstw politycznych w Polsce uznał za stosowne wyrazić opinie że morderstwa te zdają się wskazywać na udział w nich organów Bezpieczeństwa.

sie całkowicie z faktami znanymi opinii publicznej zarówno w Polsce jak i zagranicą.

Oskarżenie to staje się jeszcze bardziej dziwne, jeżeli zważyć, że Rząd Polski kilkakrotnie zwracał uwagę Rządu Wielkiej Brytanii na fakt, że akty terroru dokonywane na działaczach demokratycznych w Polsce, są inspirowane, organizowane i finansowane przez ośrodki faszystowskie, znajdujące się poza granicami Polski, a zwłaszcza przez faszystowskie oficerów t. zw. armii Andersa, znajdujące się pod dowództwem brytyjskim.

Rząd Polski powiadomił Rząd Brytyjski, że jest w posiadaniu niezbitych dowodów na to, że reakcyjne elementy, które stworzyły sobie bazę w armii Andersa, organizują w Polsce bandy dywersyjne, zaopracując je w broń, środki finansowe, środki łączności i instrukcje. Zbrodnica działalność tych band jest przedmiotem szeregu procesów publicznych, jak n. p. proces Żurka i inych.

Jednakże nie jest mi wiadomem, czy władze brytyjskie poczyniły kroki, zmierzające do tego, aby położyć kres tej wysiępnej działalności, co może być skuteczne tylko przez przekazanie dowodów nad oddziałami polskimi zagranicą Rządowi Polskiemu. Nie wiem też o żadnych posunięciach, zmierzających do zlikwidowania zagranicznych ośrodków dywersyjnych akacji terrorystycznej w Polsce.

Tak więc uwagi min. Beyna na „ema” zabójstwa politycznych w Polsce nie odsłaniają faktycznych inspirowatorów tych pożalowania godnych wypadków.

Sądząc, że zarówno w interesie państwa, jak i w interesie uwalnienia wolności i demokracji w Polsce leży jaknajżybsze likwidowanie wszystkich ognisk niepokojó. Stanowisko to podziela zapewne Rząd i opinia publiczna Wielkiej Brytanii.

Nowe władze Stronnictwa Demokratycznego

W Warszawie w gmachu Str. Demokratycznego przy ul. Złota 11, odbywały się w dniach 20, 21, 22 i 23 bm. obrady Rady Naczelnej Str. Demokratycznego, pod przewodnictwem prof. Mieczysława Michałowicza.

Po wysłuchaniu referatów z dziejiny polityki zagranicznej (minister W. Rzymowski i amb. K. Wende), polityki wewnętrznej (w. m. in. L. Chański, dyr. M. Arcyżyński), spraw gospodarczych (min. J. Rabanowski, mjr. P. ęowski), Ziemi Odzyskanych (dyr. Lechowicz) i młodzieżowego (T. Wojdak), zgromadzenie uchwaliło statut Stronnictwa, tezy programowe, szereg wniosków i rezolucji oraz

dokonał wyboru władz Stronnictwa. Prezesem Rady Naczelnej został wybrany prof. M. Michałowicz, wiceprezesami: rektor Kulczyński, prof. Wasowski, prof. Langrod, amb. Wende.

Prezesem Centralnego Komitetu wybrano min. W. Rzymowskiego, pozatym w skład 25-osobowego Komitetu weszli m. in.: wicemin. Chański, min. Rabanowski, red. Lukrec, dyr. Arczyński, w. prez. Fijałkowski.

W zakończeniu obrad Rada Naczelna postanowiła wysłać depeze lądowe do Prezydenta KRN Boli i sława Bieruta, tow. Premiera Osobki-Morawskiego oraz Marszałka Rolli-Zymierskiego.

OGŁOSZENIA

do dziennika „Robotnik”

PRZYJMUJE:

Administracja, Warszawa, Al. Jerozolimskie nr 121, pokój nr 17
Agencja Prasowa „GLOB” — Warszawa, ul. Złota nr 4
Polska Agencja Prasowa „PAP” — Warszawa, Pierackiego nr 11.

Faszystowska polityka Watykanu

Udział papieża w przemyśle i bankowości

W związku z ostatnimi, ananymi i naszym czytelnikom, profaszystowskimi wystąpieniami papieża, moskiewski „Pravda” ogłasza następujące ciekawe dane o polityce Watykanu.

Współpraca Watykanu z faszyzmem dała się odczuć przedwojennemu Historycy włoscy, Salvemini i La Piana, piszą w książce pt. „Co zrobić z Włochami?”, wydanej w 1943 roku w Nowym Jorku i Londynie o powrocie Mussoliniego w dziedzinie polityki zagranicznej: „Ani jeden historyk współczesny lub przyszły, nie będzie w stanie zrozumieć ani wytłumaczyć najrozmaitszych osiągnięć faszyzmu na arenie międzynarodowej, jeśli nie uwzględni przynajmniej s osunków Watykanu z faszyzmem, dyktando, Faszyzm nie omieszkał wyciągnąć z przychylnego nastawienia Watykanu jak największych korzyści dla rozwoju swego programu ekspansji i zaborów”

Jest rzeczą powszechnie znaną, że na podstawie tzw. układów Laterańskich, zawartych w 1929 r. między Watykanem a faszyzmem, rząd włoskim, Watykan uzyskał rozliczne przywileje i olbrzymie sumy pieniężne. Traktat Laterański był korzystnym interesem dla obu stron. Zdaniem Salvemini i La Piana, Watykan przez podpisanie umowy „udzielił błogosławieństwa” faszystowskiemu, wzmocnił prestiż Mussoliniego i wydał pomocni rozwójowi faszyzmu we Włoszech i zagranicą. Właśnie w tym okresie papież Pius XI, poprzednik Piusa XII, nazwał Mussoliniego „człowiekiem, posłanym przez opa rzeń”. Współpracując z faszyzmem włoskim, Watykan zbliżył się także do faszyzmu niemieckiego. Redaktor czasopisma amerykańskiego „Converted Catholic Magazine”, Liman, pisze w broszurze pt. „Polityka Watykanu podczas drugiej wojny światowej” (Nowy Jork, 1945 r.): „Istotna polityka papieża w ostatnich latach zbudowana jest na przedświadczeniu, że silne, militarystyczne i autorytatywne Niemcy, są koniecznością dla zapewnienia panowania kościoła katolickiego”. Liman twierdzi, że szczególne sympatie proniemieckie wykazuje kardynał Pacelli, obecnie Pius XII; jeszcze podczas pobytu w charakterze nuncjusza papieskiego w Berlinie, był związany z Hitlerem.

W ślad za umową laterańską, Watykan podpisał konkordat z rządem b. lerowskim. W 1936 r. niemiecy biskupi katolicycy wzywali w listach p sterskich do „popierania Fuhrera w jego walce z bolszewizmem i w innych jego poczynaniach”. W dni drugiej wojny światowej książęta kościoła katolickiego w Niemczech nie jednokrotnie dawali Hitlerowi dowody swej wierności wobec niego. Przypomnijmy jeszcze następujące fakty. Po rabunkowym zaborze Abisynii przez wojska włoskie, papież oficjalnie winał Mussolinemu zwycięstwa. Podczas agresji hitlerowskiej przeciwko Austrii dosięgł kościoła katolickiego z kardynałem Innizem na czele, wzywali Austriaków do uległości wobec zaborców. W Hiszpanii Watykan wziął najczynniejszy udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu niemiecko-włoskiej interwencji; zwycięstwo interwencji Watykan przywitał specjalnym manifestem. Agenci Watykanu, Tisso i Henka, prowadzili działalność dywersyjną przeciwko republice czechosłowackiej, a po jej upadku zorganizowali rząd marionetkowy w Słowacji. Marionetkowy premier słowacki, Tuks, oświadczył: „Przyszły system państwa Słowacji będzie połączeniem niemieckiego faszyzmu i rzymskiego katolicyzmu”. We Francji część najwyższych władz kościoła katolickiego bez zastrzeżeń popierała Pétaina, Laval'a i innych kolaborantów.

Jednakowoż prasa zagraniczna stwierdza, że Watykan ulokował olbrzymie kapitały w przemyśle i bankowości Francji, Hiszpani, Szwajcarii i państw południowej Ameryki. Do Watykanu należy jedna trzecia część akcji francuskiego domu bankowego Warms, który czynnie prowadził politykę współpracy z Niemcami. Watykan jest właścicielem dwóch piątów kapitału Francusko-Włoskiego Banku południowej Ameryki. Pod kontrolą Watykanu znajduje się koncern „Compania I'alo-Argentina de Electricidad”, który ma filie w Szwajcarii, Argentynie, Peru i Paragwaju.

O tym wszystkim nie wolno zapominać, gdy słuchamy gwałtownych wyśpiewań papieża przeciwko demokracji. Stałe popieranie przez Watykan najbardziej reakcyjnych tendencji, s'ronictw i rządów — jest faktem bezspornym. Ostatnie przemówienie papieża będą tylko potwierdzeniem tego faktu.

Mimo dość ostrej cenzury, której podlegają raporty zagranicznych korespondentów znajdujących się w Grecji, świat dowiaduje się od czasu do czasu o nie bez zdumienia o panujących tam s'osunkach. Najbardziej dziwne i przykre jest to, że nowy reżim nie podobał się od pierwszych chwil i do dzisiaj nie znalazł wielu zwolenników.

REWOLUCJA PRZYJMUJE OSWOBODZICIELI
Gdy wojska brytyjskie wyzwalały Grecję spod ciężkiej niemieckiej okupacji, Polska żyła jeszcze pod groźbą rządów hitlerowskich. Z tego względu nie bardzo wierzyliśmy trąbionym przez prasę niemiecką sensacjom o rzekomym niezadowoleniu Greków i o małym entuzjzmie, który jakoby miał towarzyszyć wchodzącym wojskom brytyjskim. Odkładając na bok niemiłą pliwą propagandę o rzekomym „żalu za niemieckim porządkiem”, przekonaliśmy się jednak po oswoobodzeniu, że istnieć wyzwoleniu Grecji nie towarzyszył specjalny entuzjzm. Złożyły się na to zarówno przyczyny

Zakończenie kursu

w Centralnej Szkole Kierowników Światlic

W Centralnej Szkole Kierowników Światlic w Warszawie odbyła się uroczystość zakończenia pierwszego kursu światlicowego. Uroczystość zaszczepił swoją obecnością Minister Informacji i Propagandy,łow. Stefan Matuszewski, który w przemówieniu podkreślił zadania, jakie w Polsce Odrodzonej czeka kierowników światlic. Mają oni być szerzycielami i pionierami kultury i oświaty; a także bojownikami o postęp i demokrację w Polsce. Światlica będzie dbała o chłopów i robotników, rozrywkę kulturalną, pogłębiała i poszerzała wadomości, wysubstancowała aktywne i świadomych obywateli.

Centralna Szkoła dąży do zapewnienia słuchaczom maksimum wiedzy i umiejętności, potrzebnych Kierownikowi Światlicy. Obok wykładów teoretycznych z zakresu nauki o Polsce Współczesnej, zagadnień kulturalnych, oświatowych i ekonomicznych, historii literatury i historii Polski, poświęcono 4 godziny dziennie na ćwiczenia praktyczne pracy światlicowej. Znalazły tu miejsce i taniec i śpiew, recytacje zespołowe, solowe deklamacje i wymowa. Duży nacisk położono na sprawy zdobniczości w światlicy, zwłaszcza na literaturę i papercystrykę, uwzględniono również teatr ludowy. Słuchacze ćwiczyli się w układaniu przemówień, pisanu referatów, w rozumieniu wagi słowa i gestu. Szeroko potraktowano zagadnienia sportu i wychowania fizycznego, wykorzystując salę gimnastyczną i basen pływacki YMCA.

Dzięki poparciu Ministerstwa Informacji i Propagandy Dyrekcja Szkoły mogła zapewnić słuchaczom zarówno ogólnie wzorowych przedstawień teatralnych, jak i słuchanie deklamacji wybitnych recytatorów, i dobrej muzyki. Słuchacze zwiedzili również aktualnie wystawy, oglądali wybitniejsze filmy i t. d.

Przed opuszczeniem Szkoły, z którą uczniowie połączyli nieci zaufania i przywiązanie, powołane zostało do życia Koło Wychowanków Centralnej Szkoły. Nowa ta organizacja ma za zadanie niesienie pomocy nowo-kreowanym Kierownikom światlic w ich trudnej pracy.

W dniu 21 b. m. rozpoczął się nowy, bardzo licznie obsadzony kurs. W dążeniu do stalego podnoszenia poziomu pracy światlicowej kursy będą stale przedłużane aż do 2-letniej szkoły na poziomie lokalnym.

gospodarcze jak i polityczne. Do gospodarczych należy przede wszystkim kwestia importu. Grecja nigdy nie była krajem samowystarczalnym. W okresie przedwojennym zaopatrywała się głównie drogą morską, w okresie wojennym była — chcąc nie chcąc — włączona do niemieckiego systemu kontynentalnego. Wraz z wycofaniem się Niemców dopływ z kontynentu usił, a tym, aby Alianci mogli w odpowiednim stopniu zaopatrzyć Grecję, nie było i nie ma mowy.

Polityczne przyczyny były nie mniej ważne. Wszyscy Grecy znają konserwatywne przekonania Anglików, Anglia jest wciąż jeszcze królestwem, jednym z ostatnich w Europie. Przedwojenny system rządowy grecki był wyraźnie prawicowy i nie dawał ludności podstawowych swobód demokratycznych. Uczeczka króla nie była więc dla narodu greckiego katastrofą równą utracie niepodległości. Partie lewicowe nosaowały wrz z powrotem wolności wybrały taki rząd, który zapewniłby przeprowadzenie demokratyzacji kraju.

To też wojska angielskie wiane były jako zwiasuny „starego reżimu”. Wrzenie rewolucyjne zahamowała dopiero osobista interwencja Churchilla, który doradził drogę kompromisową „Kompromis” ten jednak z wolna przybrał niepiękne oblicze.

„WOLNOŚĆ PRASY”
Na skutek tego porozumienia w Grecji istnieje całkowita wolność prasy. Można drukować i wydawać gazety, można je kółporować, rekla mować i można w nich pisać o wszystkim... byle prządowo. Jest to jedynie i całkiem niewne ograniczenie. Co się dzieje z redaktorem, który pozwala sobie na wyspianie, które nie podoba się cenzurze? Jest on zaareszowany i osadzony w więzieniu, gdzie „czeka na rozprawę”. gazeta nie jest zamknięta („wolność prasy”) doszła na omiasz „komisarycznego” redaktora, który na urale nie wstepuje w niefortiunne ślady poprzednika...

20.000...
Więzienia greckie są niezłe urządzone, cele są czyste, przyce dość wygodne, każdy więzień ma dwie poduszki i koce, wyżywienie z 1300 kalorii; istnieją specjalne komisje, które mają za zadanie „kontrolować porzeby więźniów”. Wszystkie te humanitarne i godne podkreślenia udogodnienia życia więziennego, przekładają fakty stwierdzone, a bardzo nieprzyjemne.

Sofulis udaje Greka...

(Jak rząd grecki wprowadza „demokrację”)

1) Policja grecka nie zmieniała się podczas wojny i pozostała ta sama także teraz. W roku 1940 służyła Metaxasowi, w r. 1942 Hmmlerowi, a w 1945 Sofulisowi... Czy można mieć zaufanie do takiej policji? Podczas gdy policja się nie zmieniła, może są przynajmniej nni więźniowie? Nie? Jest ich tylko więcej. Za czasów Metaxasa więźniów a były pełnione działaczami lewicowymi. Hitlerowcy — na urale — pozostawili ich w więzieniach, premier Sofulis — na urale — zrobił to samo. Nie chcąc być posądzony o to, że na śladuje Hitlera, do poprzednich wężniów „dookopował” jeszcze 20 000 znanych działaczy i aktywistów greckich partii lewicowych.

KOMEDIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
Rząd grecki chce jednak w oczach świata uchodzić za demokrację, jego reprezentanta narodu. Jest na to dużo sposobów. Ostatnie zgodzono się iaskawie na umocnienie działalności istniejących od dawna Związków Zawodowych. Związki te mają prawo nie tylko ingerować w nęporozumienia między pracodawcą i pracownikiem, lecz nawet mogą występować z żądaniem. Brzmi to wszysko bardzo pięknie... Nes'cy, na czele Zrzeszenia Związków Zawodowych s'oi wyszły urzędnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a wszystkie mniejsze oddziały kierowane są tak samo przez urzędników państwowych. Prawo wysuwania żądań ma wszystkie, prawo przeprowadzania tych żądań względnie zatwierdzania ich, tylko ogólny rząd tych urzędników. Jest jasne, że ten pracownik, który wyrwie się z wnóskiem nie odpowiadającym interesom państwa — ma się spyszna.

WYBORY POD BATUTĄ...
Premierzy zmieniają się w Grecji dość często, co mija bez wrażenia, gdyż — poza okresem dyktury Venzelosa — Grecja s'ale dwa razy na rok zmieniała premiera. Charakterystyczne jest jednak to, że wszystkie kolejni premierzy objawiają podstawowy wstręt do demokratycznych wyborów. Zgłaszanie list ugrupowań lewicowych (EAM, Social'ów i td) jest uznane jako działanie na szkodę państwa i „demokracji” oraz chęć wprowadzenia gwałtem reżimu „nie odpowiadającego większości Greków, którzy są monarchistami”. Tak przynajmniej twierdził premier Sofulis, jeden z tych Greków, którzy najlepiej „udają Greka”.

Leon Bukowiecki

OTWARCIE ROZGŁOSNI SZCZECIŃSKIEJ POLSKIEGO RADIA
W niedzielę, dn. 27 stycznia b. r. nastąpi uroczyste otwarcie rozgłośni Polskiego Radia w Szczecinie. Na uroczystości będzie m. in. Informacji i Propagandy,łow. Matuszewski oraz zastępca dyrektora naszego P. R. major St. Nadzin.

KOMITET ODBUDOWY STOLICY
Na Ratuszu krakowskim odbyło się posiedzenie organu wykonawczego Krakowskiego Miejskiego Komitetu Odbudowy Warszawy, zwolane przez prezidenta miasta Kękował W zobowiązaniu wziął udział przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa, kół i sanowców, nauki i kultury, architektów i d. Po wstępnym przemówieniu prezidenta Krakowa,łow. Wolaka problem odbudowy stolicy Polski przedawł inż. Murszyński, Wybrane komitetu odbudowy stolicy, które przeze podzielone na poszczególne sekcje.

POGRZEB POMORDOWANYCH W LAMBINOWICACH
W sobotę, 26 b. m. w Lambinowicach, w powiecie Nemedzińskim odbędzie się uroczysty pogrzeb pomordowanych w tym obozie jeńców radzieckich i polskich, Część obozu zamieniona została na cmentarz, na którym pochowane zostaną zwłoki wydobyte z grobów masowych. W czasie uroczystości żałobnych nastąpi odsłonięcie pomnika ku czci ofiar niemieckiego bestialstwa. W uroczystości wezmą udział przedstawiciele władz wojewódzkich i wojskowych z Katowic, delegacje partyj i organizacyj społecznych, 40 samochodów ciężarowych przewożące delegatów z Katowic do Lambinowic.

WIEŚCI Z KRAJU

MŁODCIANI MORDERCY
Data 15 b. m. odbyła się pierwsza rozprawa przed Sądem Doraźnym w Szczecinie. Oskarżeni: Matych Henryk, lat 20 i Maciejewski Zygmunt lat 23, odpowiedzialni za morderstwo z premedytacją w celach rabunkowych na osobę handlarza Henryka Popławskiego z Łodzi.

Obaj skazani zostali na karę śmierci.

BIAŁY WĘGIEL
Zamiana czarnego węgla na biały czyni naszym krajowi coraz lepsze perspektywy. Tak np. w grudniu otrzymał Śląsk z elektrowni wodnej w Roznowie nad Dunajcem po linii nepowietrznej 6 milionów kilowogodzin energii elektrycznej. Gdyby te ilości energii chciano wytworzyć w elektrowniach śląskich, musiano by tam zużyć około 6000 ton węgla, którego tak nam potrzeba na inne cele.

ROBOTNICZY W TEATRZE I KINIE
Krakowski Wydział Przemysłowy przy Urzędzie Wojewódzkim organizuje stale niedziane i światowe pokazowe filmowe dla robotników na minimalną opłatę.

W ciągu ub. roku z akcji tej skorzystało około 50.000 robotników z wszystkich fabryk krakowskich. Równocześnie prowadzi się intensywną akcję uprzysiężenia robotnikom przedstawiciel teatralnych. Poszczególne teatry szeregowały na ten cel 300—500 biletów tygodniowo.

PRZED WIOSENNYMI PRACAMI
Państwowe Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych w Poznaniu, wykorzystując okres zimowy, przystąpiło do przygotowania sprzętu do prac wiosennych. Traktory, których poszczególne stacje nie mogą wyremontować we własnym zakresie z powodu braku odpowiednich urządzeń warsztatowych, zostaną wyremontowane w warsztatach montażowych P. P. T. i M. R. Nr. 1 Poznań — Staroleka.

GŁÓWNA STACJA PRZETACZANIA KRWI
Polski Czerwony Krzyż przystępuje do uruchomienia na terenie miasta Poznania Głównej Stacji przetaczania krwi świeżej i konserwowanej. Urządzenie tej stacji zostało w dużej mierze dostarczone przez wojsko, które pospędziło z pomocą Polakom Czerwonemu Krzyżowi, obejmującą mu część ekwipunku technicznego, potrzebne dla tej stacji, jak też kierując swój personel sanitarny do pomocy.

W związku z tym rozpoczyna się akcja werbunkowa kandydatów na kwiodawców, której celem jest umożliwienie zastosowania satchymistowej pomocy w nagłych wypadkach znacznego upływu krwi. Postawione również przeprowadzenie wśród mieszkańców Wielkopolski badania, dla u-

W związku z zwołowaną przez Zarząd Miejski w st. Warszawy i poparcia przez władze centralne, akcja czasowego rozmieszczenia dzieci warszawskich na terenie poszczególnych województw, w Wielkopolsce zgłosiły się i gotowe są do przyjęcia w opiekę dzieci 303 rodziny. Dotychczas przyjechało na teren województwa po-

Akademia ku czci „Proletariatu”

Dnia 27 b. m. o godz. 9 rano w sali „Roma” odbędzie się uroczysta Akademia ku czci „Proletariatu”, urządzona s'araniem Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej i Komitetu Warszawskiego Polskiej Partii Robotniczej.

Na program Akademii złożą się:

1. Zagajenie i wybór prezydium,
2. Przemówienia,
3. Część artystyczna.

Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej Komitet Warszawski Polskiej Partii Robotniczej

